

Het allesbehalve theoretische belang van een juiste afvalcode

i Arcadis
Katrien Hermans

Heel veel - zo niet alles - in de afvalwetgeving hangt af van een juiste classificatie van het materiaal. Daarbij geldt als belangrijkste onderscheid de vraag: is mijn materiaal afval of niet?

WAT IS AFVAL?

Afval wordt aan Vlaamse afvalwetgeving onderworpen, grondstoffen en producten aan federale productnormen, of aan REACH. Ook wordt de grens tussen afval en tweedehands in onze circulaire economie steeds onduidelijker. Einde-afvalstoffen of bijproducten vormen een tussencategorie; ze verliezen het label afval maar enkel als ze aan een aantal belangrijke randvoorwaarden voldoen. Einde-afvalstoffen zijn producten die het gehele recyclageproces hebben doorlopen en dus als grondstof of product opnieuw inzetbaar zijn. Europa heeft onder meer criteria voor diverse schrootsoorten en voor glasafval. Bijproducten hebben een economische waarde, ook al ontstaan ze per ongeluk bij de productie van een ander gewenst product, zoals schuumaarde bij suikerbietenverwerking of molybdeen uit de kopergeneratie.

GEVAARLIJK AFVAL OF NIET?

Wanneer iets onomstotelijk als afval moet worden beschouwd, volgt de tweede belangrijkste vraag. Is het gevaarlijk of niet? De gevareneigenschappen voor afval, uit bijlage III van de Europese Kaderrichtlijn Afval, lijken heel sterk op de gevareneigenschappen voor producten uit de CLP

Verordening, maar identiek zijn ze niet. En dan zijn er nog de speciale gevallen zoals eco-toxiciteit of teer houdend afval. Wat is "teer" en vanaf wanneer is iets teer houdend? Datzelfde geldt voor oliehoudend, solvent houdend, zwaar-metaal houdend, ed.

WELKE AFVALCODE?

De derde vraag, die heel sterk bij die tweede aansluit: welk afval is het nu precies? Welke code uit de Europese Afvalstoffenlijst is van toepassing? Het maakt het leven enerzijds gemakkelijk (afvalcodes met een sterretje of asterisk worden steeds geacht gevaarlijk te zijn), maar anderzijds ook moeilijk. Sommige codes hebben een spiegelcode, met name een gevaarlijke en een niet gevaarlijke variant. Om de juiste code te identificeren en te bepalen of afval gevaarlijk is ontwikkelde Arcadis voor OVAM een handleiding, van wel 292 bladzijden dik!

GRENSOVERSCHRIJDEND?

En dan is er nog het grensoverschrijdend afvaltransport. Een reeks andere, afwijkende VN-afvalcodes uit de Bazel Conventie op oranje en groene lijsten, met een aantal Europese en OESO uitzonderingen. Helemaal los daarvan is er ook nog de HS/CN douanenomenclatuur voor producenten en voor afval. Al die codes zijn belangrijk. Ze gidsen een bedrijf via 73 verschillende wegen naar 15 varianten in procedure binnen de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen.

ARCADIS, UW PARTNER IN AFVAL

Arcadis heeft ruime ervaring met afvalcodes, met de grenzen van het begrip afval, de klassering als gevaarlijk of niet en met de grensoverschrijdende afvaltransporten. Maar toch verrast de realiteit steeds opnieuw. De afvalwereld is eindeloos veel complexer en gevarieerder dan zelfs door een uitgebreide en ingewikkelde wetgeving kan gevat worden. Vele vragen zijn een studie waard, geen vragen voor doetjes. Wat is mijn afval en wat mag ik er mee doen? En vooral, blijf ik daarmee binnen het wettelijke kader en draag ik bij aan meer recyclage?

Gelukkig zijn we geen doetjes. Voor OVAM, voor BIM, voor verschillende afdelingen van de Europese Commissie, voor de Conventie van Bazel en voor andere bevoegde overheden zetten we onze tanden in afvalcodes en afvalraadsels allerhande. Maar ook voor grote en kleinere partners in de chemische industrie, de metallurgie, de maak-industrie, de afvalsector... doen we hetzelfde. Klarheid scheppen in een chaotische werkelijkheid, en zo bijdragen aan een vlottere materialenmarkt en een zuiverdere, transparante afvaluitwisseling. Dat is de bijdrage van Arcadis aan een circulaire economie.

Auteur:
Mike Van Acoleyen, Senior Expert Waste Management